

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) ผู้วิจัยนำเสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปฐมวัย จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ 2 ทิศทางการนิเทศเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย จากความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ตามลำดับ ต่อไปนี้

1. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษ หน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) จากความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ

2.1 ด้านหลักการนิเทศ

2.2 ด้านจุดมุ่งหมายการนิเทศ

2.3 ด้านบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศ

2.4 ด้านขอบข่ายของการนิเทศ

2.5 ด้านรูปแบบการนิเทศ

2.6 ด้านเทคนิคหรือวิธีการนิเทศ

2.7 ด้านการประเมินผลการนิเทศ

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง

1. ด้านหลักการนิเทศ

การนิเทศการศึกษาไม่ได้จำกัดเฉพาะศึกษานิเทศก์เท่านั้น แต่หมายรวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกระดับ การนิเทศงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การมุ่งเน้นเพื่อช่วยเหลือครู และผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้จัดการศึกษาให้ผู้เรียนระดับปฐมวัยมีคุณลักษณะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ พัฒนาฐานความรู้และการจัดการความรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่วางไว้ เป็นความจริง ตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาการศึกษาปฐมวัยเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายด้วยเครือข่ายความร่วมมือและเครือข่ายของเทคโนโลยีจากระดับชาติสู่ระดับท้องถิ่น ยึดหลักประชาธิปไตยคำนึงถึงสิทธิของครูเชื่อว่าทุกคนมีโอกาสร่วมปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเสรี คำนึงถึงหลักของความเท่าเทียมให้ความสำคัญกับสิทธิเด็กและการเหลื่อมล้ำทางการศึกษา อาศัยหลักทางวิทยาศาสตร์เป็นไปอย่างมีระเบียบ มีการปรับปรุงและประเมินผล มีหลักการประเมินการหาความจริงโดยการวัดที่แน่นอนและใช้หลายๆ วิธีการนิเทศควรมาจากการรวบรวมและวินิจฉัยจากข้อมูลจริง สรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้ ใช้การประกันคุณภาพแสดงความรับผิดชอบโดยทุกฝ่าย มีส่วนร่วมให้ความสำคัญกับข้อมูลย้อนกลับการสื่อสารแบบเปิดมุ่งพัฒนาวิชาชีพ มากกว่าที่จะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ยึดหลักการบริการ ความเป็นกัลยาณมิตรของผู้นิเทศ มุ่งสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง กระตุ้นให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันและช่วยให้ครูเกิดความรู้สึกว่าพบวิธีที่ดีกว่าเดิมในการทำงาน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ แนวคิด มีการเรียนรู้ร่วมกัน (Co-Construction) โดยถือว่าไม่มีใครรู้มากกว่าใคร จึงต้องเรียนไปพร้อมกันเพื่อให้ค้นพบวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เสริมสร้างลักษณะความเป็นไทย (Thai Uniqueness) บนพื้นฐานความเชื่อ ค่านิยมแบบวิถีไทย มุ่งความรู้คู่คุณธรรม บูรณาการ (Integration) ใช้ทั้งหลักการผู้นำ (Leadership) หลักการวางแผน (Planning) หลักการยืดหยุ่น (Flexibility) ผสมผสานหลักการต่างๆ ต่อเติมประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายและพัฒนาความคิดของ

ผู้นิเทศโดยอิสระ ปรับสมดุล การนิเทศแบบดั้งเดิมและแบบใหม่โดยใช้สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการนิเทศทั้งภายในและภายนอกต้นสังกัด

2. ด้านจุดมุ่งหมายการนิเทศ

จุดมุ่งหมายของการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) มุ่งเน้นจัดการศึกษามีคุณภาพ และมาตรฐาน โดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงมีจุดมุ่งหมายในการจัดการนิเทศการศึกษาไว้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการวางนโยบายด้านการจัดการศึกษา โดยเกิดจากการวิเคราะห์ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการกำหนดเป้าหมายด้านคุณภาพ ผู้เรียนในอนาคตให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม ควรมีการส่งเสริมปัจจัยในการดำเนินการตามนโยบายทั้งด้านงบประมาณ สื่อ เทคโนโลยี และกำลังคนในระดับส่วนกลาง ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีการกำหนดเป้าหมายและแนวการปฏิบัติ มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย โดยกระจายอำนาจไปให้สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารองครุภคกรของส่วนท้องถิ่น และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการดำเนินงานตามนโยบาย ภายใต้บริบทที่แตกต่างกันแต่มีเป้าหมายเดียวกัน พัฒนาศักยภาพของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การนิเทศการศึกษาคควรมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้นิเทศ ได้แก่ ครู แกนนำให้มีความรู้ ความสามารถในด้านที่เป็น Best Practice ของตนเอง ในขณะเดียวกันต้องพัฒนาบุคคลเหล่านี้ให้สามารถเป็นผู้นิเทศการศึกษาที่มีคุณภาพในระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาโดยควรดำเนินการ ดังนี้ คือ 1) ระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ครูควรมีการรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือกันในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็ง ให้ครูเป็นผู้นิเทศกันเอง และในขณะเดียวกันผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการสามารถนิเทศการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ระดับจังหวัดพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารการศึกษาคควรมีการบูรณาการ การบริหารงานของกลุ่มต่างๆ ที่อยู่ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาจากข้อมูลสารสนเทศของพื้นที่การศึกษา จัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนการนิเทศการศึกษาในระดับจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาโดยมีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล และมีการนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง 3) ระดับสำนัก ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร การศึกษาระดับสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการนำนโยบายด้านคุณภาพผู้เรียนปฐมวัยใน อนาคตลงสู่การปฏิบัติ กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีความพร้อมมีทักษะสำหรับ อนาคตอย่างเป็นรูปธรรม ควรมีการนำผลการวิจัยหรือใช้การวิจัยในการวางแผน พัฒนาการจัดการศึกษา มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่อย่าง จริงจังและต่อเนื่อง การจัดสรรงบประมาณควรเป็นไปตามผลการวิจัย และผลการประเมิน รวมทั้งตามความจำเป็นและความต้องการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้พัฒนา ตามศักยภาพ และบรรลุตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

3. ด้านบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศ

ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องมีข้อมูล สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การบริหารงานจะใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ให้คณะกรรมการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองนักเรียน และศิษย์เก่า เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศให้มีความเข้มแข็ง บทบาทหน้าที่ของศึกษา นิเทศก์ควรนำข้อมูล สารสนเทศหรือผลการวิจัยเป็นฐานในการนิเทศ ควรได้รับการมอบ อำนาจในการกำกับ เพื่อให้การติดตามงานตามนโยบายบรรลุผล ส่งเสริมและสนับสนุน ความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับครู สนับสนุนสื่อและนวัตกรรม ต่างๆ และใช้สื่อประเภทออนไลน์ในการนิเทศให้มากขึ้น เน้นการมีส่วนร่วม มีคุณธรรม มีจิตวิทยาและมีความรู้แบบสหวิทยาการ ถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อที่ทันสมัย ปฏิบัติหน้าที่ ตามที่คุรุสภาได้กำหนดส่วนบทบาทหน้าที่ของครู ควรมีความรู้ ความสามารถในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างลุ่มลึกชัดเจน ใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ใช้วิจัยเป็นฐานโดยเน้นที่วิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action

Research) ร่วมมือกันนิเทศกันเอง และเผยแพร่นวัตกรรมใช้เทคโนโลยีและต้องมีคุณธรรม และความประพฤติที่ดี

4. ด้านขอบข่ายของการนิเทศ

การใช้เครือข่ายเพื่อการนิเทศ (Networking for Supervision) เครือข่ายจะมีความสำคัญมากทุกระดับทั้งในระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับเขตพื้นที่ ระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ และอาจจะมีเครือข่ายระหว่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเครือข่ายออนไลน์ (Using ICT and Online Technology for Supervision) เพื่อช่วยในการนิเทศและการสนับสนุนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และประหยัด

5. ด้านรูปแบบการนิเทศ

การนิเทศการศึกษานั้นมุ่งให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ สำหรับรูปแบบการนิเทศการศึกษานั้น มี 2 รูปแบบ คือ การนิเทศแบบเป็นทางการ คือ รูปแบบที่มีกระบวนการเพื่อการช่วยเหลืออาจจะเป็นการนิเทศของผู้บริหาร หรือบุคคลจากภายนอก และรูปแบบของการนิเทศที่ไม่เป็นทางการ เช่น การให้ศึกษาดูด้วยตนเอง การนิเทศทางไกล และการประชุมแบบไม่เป็นทางการ เป็นต้น ซึ่งผู้นิเทศควรเลือกใช้รูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับการนิเทศ จึงจะทำให้การนิเทศนั้นบรรลุผลตามที่ต้องการ

6. ด้านเทคนิคหรือวิธีการนิเทศ

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพทันต่อสถานการณ์ นโยบาย การศึกษา หลักสูตรและองค์ประกอบต่างๆ และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ครู มีความรู้ความสามารถในทางวิชาการ สามารถแปลงหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้ดีซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น การนิเทศการศึกษาปฐมวัย วิธีการนิเทศการศึกษาจะมีการดำเนินการใน 3 ลักษณะ คือ 1) การนิเทศด้วยตนเอง คือ ผู้นิเทศและผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับการนิเทศ จะมีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันโดยตรง ส่วนด้านเทคนิคและทักษะการนิเทศ เช่น

การประชุม การอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การสาธิต ฯลฯ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

2) การนิเทศทางไกล เป็นการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆ สิ่งตีพิมพ์ ผ่านรายการวิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ สไลด์ ภาพยนตร์ ฯลฯ 3) การนิเทศผ่านคนกลาง เช่น ผู้นิเทศที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่ม ภาระการเรียนรู้และให้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในโรงเรียนของตนต่อไป อาจสรุปได้ว่าความต้องการการนิเทศการสอน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเป็นสิ่งที่ครูควรได้รับการช่วยเหลือ แนะนำ ฉะนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรที่จะได้เห็นความสำคัญของความต้องการการนิเทศการสอนทั้ง 4 ด้าน ของครูว่ามีความต้องการด้านใดมากน้อยเพียงไร ด้านใดมีความจำเป็นต้องพัฒนา ก่อนหลังและจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอน ซึ่งอาจจะเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของครู เพื่อจะเป็นแนวทางในการสนับสนุนให้ครูได้นำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศ การสอนนี้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย และให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและสถานศึกษา

7. ด้านการประเมินผลการนิเทศ

เน้นการนิเทศเพื่อการกำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision for Directing Controlling and Evaluation) โดยใช้เครื่องมือในการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ผ่านระบบคอมพิวเตอร์ทางออนไลน์ ทั้งในระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ระดับจังหวัด และกระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ 2 ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) จากความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำรายชื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย ไปนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ได้ผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา และคำถามการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้นำไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็น

บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการบริหาร การนิเทศ และการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ ประกอบด้วย 1) ดร.ธีรพงษ์ สารแสน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ภาค 10 จังหวัดอุดรธานี วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 2) ดร.รัฐดาว พิศาลพงศ์ อาจารย์ผู้สอน สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม วุฒิการศึกษา Ed.D. (Early childhood Education) University of Norty สหรัฐอเมริกา 3) ดร.นิภาพร ดีมาก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านวังยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 4) ดร.จตุรรัตน์ ส่งศรี ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคายและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 วุฒิการศึกษา การศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ 5) ว่าที่ร้อยตรี พูนศักดิ์ พระรัตนภูมิ รองศึกษานิเทศก์จังหวัดบึงกาฬ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ทำหน้าที่ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามรายชื่อที่ผู้วิจัยนำเสนอในภาพรวมทั้งประเทศ ให้คงเหลือตัวแทนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน โดยจำแนกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย คุณสมบัติเป็นผู้บริหาร ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป หรือเป็นผู้มีผลงานทางการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ดร.ธนาศักดิ์ ศิริบุญนนท์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3, นายกสมาคมศึกษานิเทศก์แห่งประเทศไทย, ผู้แทนศึกษานิเทศก์ในคณะกรรมการครูสภา วุฒิการศึกษา การศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.2 ดร.เจนภพ ชัยวรรณ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนฝายหินประชารักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 วุฒิการศึกษา การศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.3 ดร.สุรัตน์ กุดกันยา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิกการศึกษา
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

1.4 นายสมดี พละสาร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิกการศึกษา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.5 นายบุญทิวี สาลี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
วุฒิกการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม

1.6 นายพรหมมา สิงห์มาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนบ้านโคกสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิกการศึกษา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธบริหารการศึกษา มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระนครศรีอยุธยา

1.7 ดร.พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 วุฒิกการศึกษา การศึกษาดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. กลุ่มที่มีประสบการณ์ตรงทางการนิเทศการศึกษา คุณสมบัติ
เป็นคณะกรรมการที่มีประสบการณ์การทำงานในศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพ
การศึกษา หรือ ปฏิบัติหน้าที่นิเทศที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิทาง
การศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป หรือ เป็นผู้มีส่วนงานทางการนิเทศการศึกษา
ประกอบด้วย

2.1 ดร.ชญญา อินทริกานนท์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 วุฒิกการศึกษา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.2 ดร.นิติธร ปิลวาสน์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 วุฒิกการศึกษา
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

2.3 ดร.ฉวีวรรณ โยธิน ตำแหน่ง คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุขฎฐฎ
บัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้อ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

2.4 ดร.นนทชนนปภพ ปาลินทร ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายการศึกษา
ปฐมว้ย มหาวิทยาลัยราชธานี วุฒิการศึกษา การศึกษาดุขฎฐฎบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ปฐมว้ย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2.5 ดร.บรรพต แสนสุวรรณ ตำแหน่ง คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุขฎฐฎ
บัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.6 นางอิษณาพร ค้อมตะบุตร ตำแหน่ง คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 วุฒิการศึกษา
ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาสมุทรราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2.7 ดร.สันติชัย พรหมอารักษ์ ตำแหน่ง คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิการศึกษา Ph.D.
(Education Administration) Yale University สหรัฐอเมริกา

3. กลุ่มนักรการศึกษาทางการศึกษาปฐมว้ย คุณสมบัติ เป็นนักรการศึกษาที่มี
วิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป หรือเป็นผู้
มีผลงานทางการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ดร.ละดา ดอนหงษา อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต
สาขาการศึกษาปฐมว้ย อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด
การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 วุฒิการศึกษา
ปรัชญาดุขฎฐฎบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

3.2 ดร.อัมพร พิณะสา ตำแหน่ง รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุขฎฐฎบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

3.3 ผศ.เสวี เย็นเปี่ยม ตำแหน่ง ที่ปรึกษาอธิการบดีมหาวิทยาลัย
สวนดุสิต ผู้อำนวยการโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร.ม.ป.) วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

3.4 รศ.ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์ สาขาการศึกษา
ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร
และการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.5 รศ.ดร.สิริมา ภิญาญอนันตพงษ์ อาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วุฒิการศึกษา ED.D. (Early Childhood
Education) University of Houston, สหรัฐอเมริกา

3.6 รศ.ดร.รัศมี ต้นเจริญ อาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3.7 รศ.ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร ตำแหน่ง อาจารย์ สาขาการศึกษา
ปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประธานคณะกรรมการ
สมัชชาโลกทางการศึกษาปฐมวัยสาขาประเทศไทย วุฒิการศึกษา ED.D. (Early Childhood
Education) University of Houston, สหรัฐอเมริกา

เมื่อดำเนินการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำผลการ
วิเคราะห์เนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบเปิด กึ่งมี
โครงสร้าง (Semi-structured Interview) ผู้วิจัยทำการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นหลัก ซึ่งถือเป็นการประยุกต์ใช้ EDFR รอบที่ 1
วัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมมุมมองของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน เกี่ยวกับทิศทางของการ
นิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์
ตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2559 ถึงวันที่ 8 พฤษภาคม 2560 ดั่งบันทึกผล บทสัมภาษณ์
ต่อไปนี้

1. หลักการนิเทศ (Principle of Supervision)

“...หลักการนิเทศเพื่อพัฒนาเด็กแบบองค์รวมโดยมีเป้าหมายของ
Global Goal เข้ามาแทรกซึมทั้งทางแนวคิดและการปฏิบัติด้วยส่งเสริมเกษตรกรรมอย่าง
ยั่งยืน รองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม เทคโนโลยี อย่างรวดเร็ว ให้มีความ
เท่าเทียมและการเฝ้าระวังภาวะทุพโภชนาการ ในลักษณะเฝ้าระวังด้านสุขภาพสุขนิสัยที่จะ
พัฒนาต่อยอดไปยังทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 หรือ Smart kids 4.0 ที่ต้อง Strong
Smart Smile นั่นคือร่างกายต้องพร้อม หลักการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย

จะมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องมากขึ้น เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต้องมองอนาคตให้เห็น มองแบบเชื่อมโยง (Scenario Base) ลักษณะบูรณาการมากยิ่งขึ้นโดยผนวกสหวิทยาการ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 26 กรกฎาคม 2559)

“...การนิเทศต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมและเครือข่ายการนิเทศซึ่งจะใช้การนิเทศภายในสถานศึกษาเพียงแบบเดียวไม่พอ เพราะภาระงานผู้บริหารนั้น ค่อนข้างมีปัญหาและความซ้ำซ้อนเยอะต้องอาศัยบุคลากรจากภายนอกที่มีความรู้และทักษะเฉพาะคือ คศึกษานิเทศก์ในการกำกับติดตามเนื่องจากวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันความคุ้นเคยทำให้การนิเทศเชิงวิชาการได้ผลลดลง แนวโน้มยังคงมีการนิเทศภายในโรงเรียน และจากภายนอกโดยเน้นที่พัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน เยี่ยมชั้นเรียน เพื่อสอบถามปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันให้คำแนะนำปรึกษาสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ร่วมกันใช้หลักการ PLC , Reflex dialog...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, 16 มกราคม 2560)

“...ยึดหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย การเคารพสิทธิของเด็กทุกคน ครอบคลุมคุณภาพชีวิตทุกด้าน ตั้งแต่การอยู่รอด ความปลอดภัย สิทธิในการได้รับการพัฒนา ได้รับการปกป้องคุ้มครองและมีส่วนร่วม โดยมีการวางระบบพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการทุกระดับ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, 23 มกราคม 2560)

“...หลักการนิเทศการศึกษาปฐมวัยต้องส่งเสริมความเจริญอกงามและพัฒนาครูโดยเฉพาะในเรื่องความถนัดของแต่ละบุคคลควรเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้า และความพยายามของครูให้สูงขึ้น หลักการนิเทศมีแนวโน้มที่เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, 7 กุมภาพันธ์ 2560)

“...หลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและหลักการ
จัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีฐานความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง โดยได้กำหนดไว้ในหลักสูตรปฐมวัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“...หลักการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย อาจสนองต่อ
การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากอิทธิพลทางสังคม โดยอาศัยหลักความเชื่อ หลัก
ทฤษฎีที่ว่าด้วยพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้เป็นฐาน นำไปปฏิบัติติดตามผล มีการ
เผยแพร่ซึ่งกระตุ้นให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนตื่นตัวในการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็ก
ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ มากขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, 28 กุมภาพันธ์ 2560)

“...หลักการนิเทศของการศึกษาปฐมวัย มีแนวโน้มให้เด็กปฐมวัยมี
คุณลักษณะ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่เป็นรากฐานที่ดีสำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, 11 มีนาคม 2560)

“...ทิศทางในอีก 10 ปีข้างหน้าคาดว่าจะยังคงยึดหลักการนิเทศที่
สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน ยึดหลักการ
อบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดพัฒนาการและการ
พัฒนาโดยองค์รวม มีกิจกรรมที่หลากหลายทั้งการเล่น การเรียนรู้และการพักผ่อนที่
เพียงพอ ฝึกทักษะชีวิตให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, 9 กันยายน 2559)

“...การนิเทศการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้าควรมีการนิเทศที่
สะท้อนถึงมาตรฐานวิชาชีพครูและมาตรฐานประจำตำแหน่ง นอกจากนี้การนิเทศที่
มุ่งพัฒนาครูปฐมวัยก้าวไปสู่การเป็นครูปฐมวัย 4.0 ที่ตอบสนองต่อนโยบายและ
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, 16 กันยายน 2559)

“...หลักการมีความใกล้เคียงกันกับประเทศอื่นๆ คือ สนับสนุนให้เกิดการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กให้มากที่สุดในทุกภาคส่วนของประเทศทำงานเชื่อมโยงกันมากขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, 7 ธันวาคม 2559)

“...หลักการที่คำนึงถึงการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม เพื่อให้โอกาสในการพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนของพัฒนาการอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ยังเน้นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาครอบครัวเด็กทุกประเภท ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11, 7 มกราคม 2560)

“...หลักการนิเทศจะมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียนปฐมวัย โดยดำเนินการผ่านตัวกลาง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา อาศัยทั้งหลักการผู้นำ (Leadership) ที่จะโน้มน้าวให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม หลักความร่วมมือ หลักการบูรณาการ ช่วยกันแก้ปัญหาที่มีความถูกต้อง เป็นจริง มีจุดมุ่งหมาย นโยบายที่แน่นอน ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งประชาธิปไตย กระบวนการนิเทศนั้นควรเป็นวิทยาศาสตร์ มีการรวบรวมและสรุปผลการดำเนินงานรวมถึงข้อมูลต่างๆ อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 12, 12 มีนาคม 2560)

“...มีหลักการวางแผนที่เกี่ยวกับการแสวงผลในอนาคตการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการล่วงหน้า การพัฒนาทางเลือกเพื่อปฏิบัติให้บรรลุถึงจุดประสงค์และการเลือกทางปฏิบัติให้เหมาะสมที่สุด มีหลักของการยืดหยุ่น สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ และพร้อมอยู่เสมอที่จะสนองความต้องการสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป มีหลักการบูรณาการหลักการประชาธิปไตยที่ทุกคนมีเกียรติและเสรีภาพทางความคิดเห็น ให้การยอมรับกันมากขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 13, 18 มีนาคม 2560)

“...ยึดหลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ผ่านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่หลากหลาย มีการเพิ่มแนวคิดเรื่องการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างวินัย การส่งเสริมความสามารถทางภาษา ความสามารถทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยที่แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นก็คงอยู่...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 14, 30 มีนาคม 2560)

“...ใช้หลัก PLC ผู้เชี่ยวชาญภายในสามารถนิเทศได้ เนื่องจากบุคคลมีความรู้ความสามารถมากขึ้น เข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ มากขึ้น การนิเทศจากบุคคลภายนอกจึงไม่ใช้การบอกหรือให้หลักการแต่เป็นการพาคิด พาทำ ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหาหรือพัฒนาร่วมกัน และทุกฝ่ายสามารถสะท้อนการทำงานของอีกฝ่ายได้ มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น มีบรรยากาศของวิชาการที่ไม่ตึงเครียดและเป็นกันเองมากขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15, 21 มกราคม 2560)

“...ใช้หลัก PLC (Professional Learning Community) สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research base Supervision) มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT & On line Technology) การใช้เครือข่ายเพื่อการนิเทศ (Network base Supervision) และการนิเทศเพื่อการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (Supervision for Directing Controlling and Evaluation)...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 16, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“...หลักการนิเทศการศึกษาปฐมวัยมีความคล้ายคลึงกับการศึกษาระดับอื่น ที่ยึดหลักประชาธิปไตย หลักความร่วมมือ หลักชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การส่งเสริมสนับสนุน การให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยและผู้ปกครองควบคู่ไปกับการดูแล เพื่อให้เด็กเป็นทรัพยากรที่ดีมีคุณค่าแก่สังคมในอนาคต...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 17, 31 มีนาคม 2560)

“...แนวโน้มการนิเทศจะมีความสม่ำเสมอต่อเนื่อง อาศัยหลักของความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม การใช้เครือข่ายการนิเทศ การใช้Technology, ICT, Digital การพบปะแบบ Face to Face จะน้อยลง การนิเทศจะยึดหลักประชาธิปไตย ยอมรับฟังเสียงสะท้อนกลับ และยึดหลักวิชาการมีการนิเทศเชิงบูรณาการมากขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 18, 2 เมษายน 2560)

“...การนิเทศการศึกษาปฐมวัยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์ ที่จะต้องมีคำตอบว่าเด็กได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติโดยใช้ประสาทสัมผัสและมีพัฒนาการอย่างไรบ้าง สอดคล้องกับนโยบายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดหรือไม่ ครูมีการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการนิเทศและนำกระบวนการวิจัยลงสู่ห้องเรียนเพียงใด...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 19, 24 เมษายน 2560)

“...หลักการพัฒนาเด็กโดยความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาเด็กครอบคลุมทุกด้าน ทุกคน จากข้อมูลทางทะเบียนราษฎรในพื้นที่รับผิดชอบ ฐานข้อมูลมีการเชื่อมโยงข้อมูลกัน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 20, 21 เมษายน 2560)

“...หากจะพูดถึงการนิเทศในระดับนี้จึงต้องมีความสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม อย่างเป็นรอบด้านและสมดุล พัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 21, 8 พฤษภาคม 2560)

2. จุดมุ่งหมายของการนิเทศ

“...การนิเทศ การกำกับ ติดตาม ประเมิน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน การนิเทศ กำกับ ติดตาม ต้องดำเนินควบคู่ไปกับการบริหารและระบบประกันคุณภาพเพื่อสร้างความมั่นใจและหลักประกันให้กับเด็กปฐมวัยว่าเด็กได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 26 กรกฎาคม 2560)

“...ในอนาคตจะเกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมากขึ้นในการสะท้อนผลการทำงานของโรงเรียนเพราะมีการตรวจสอบการทำงานโรงเรียน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, 16 มกราคม 2560)

“...จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาปฐมวัยนั้น เหมือนกับการศึกษาในระดับอื่นๆ นั่นคือการหาหนทางให้เด็กได้บรรลุตามความมุ่งหมายของการศึกษาโดยเริ่มจากสภาพการณ์ปัจจุบันที่กำลังเผชิญอยู่ มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และสามารถประเมินผลได้ด้วยตนเอง ทั้งผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ ถ้าล้มเหลวก็ล้มเหลวทั้งสองฝ่าย ถ้าสำเร็จก็เป็นภาพความสำเร็จร่วมกัน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, 23 มกราคม 2560)

“...จุดมุ่งหมายในอนาคต นอกจากกระทรวงศึกษาธิการต้องปรับทิศทางการปฏิรูปการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาปฐมวัย ลดความเหลื่อมล้ำ คุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ตลอดจนผลิตและพัฒนาบุคลากรให้เพียงพอแล้ว จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาปฐมวัยอีกอย่างคือ จะต้องหาแนวทางให้ครูผู้สอนอยากสอนเด็กปฐมวัยและทำให้เด็กเรียนรู้ให้ได้ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่มีความยากจนหรือขาดโอกาสมากๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจตั้งแต่ระยะแรกเริ่มทำให้เด็กปฐมวัยอยากเรียนรู้ ซึ่งจะพัฒนาไปสู่การรู้หนังสือต่อไปและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาลและเป็นการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าเป็นอย่างมาก...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, 7 กุมภาพันธ์ 2560)

“...ครูทุกคนต้องการและมุ่งหวังจะได้รับการช่วยเหลือ การนิเทศจึงต้องขึ้นอยู่กับว่าครูแต่ละคนนั้นมีความต้องการที่จะพัฒนาในเรื่องใด การนิเทศต้องปรับให้ตรงกับความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อให้ช่วยเหลือได้ตรงจุดจึงจะสามารถปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“...จุดมุ่งหมายสำคัญของการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย คือ ให้ครูเปลี่ยนแปลงวิธีการ อบรม ดูแล ตลอดจนจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอย่างทั่วถึง สม่ำเสมอและต่อเนื่องทุกพื้นที่ ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กที่มี

คุณภาพ คือ การอบรมครูประจำศูนย์เด็กเล็กด้วยวิธีฝึกปฏิบัติจริง พร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาแก่ครู นอกจากนี้ยังมีการตามเก็บข้อมูลเด็กและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง มีการเชื่อมต่อระบบการจัดการเรียนรู้...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, 28 กุมภาพันธ์ 2560)

“...การนิเทศเป็นการค้นหาจุดอ่อนและจุดแข็งของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อหาจุดพัฒนา ความรู้ ทักษะความสามารถ ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาชีพโดยให้การเสริมแรง การสร้างแรงจูงใจ รวมทั้งการควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, 11 มีนาคม 2560)

“...มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาปฐมวัยให้เข้าสู่ความเป็นวิชาชีพ เป็นการสนับสนุนการทำงานให้มีความคล่องตัว เป็นการพัฒนาระบบนิเทศ ระบบบริหาร เป็นการลดความแตกต่างระหว่างศูนย์ดูแลเด็ก (Child care centers) และสถานศึกษาปฐมวัย (Kindergarten) เพื่อ จุดมุ่งหมายสูงสุดในการให้การศึกษาที่ทำให้เด็กปฐมวัยซึ่งจะเติบโตเป็นคนรุ่นใหม่มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, 9 กันยายน 2559)

“...การนิเทศที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพควรเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูและผู้เกี่ยวข้องด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่นำปัญหาที่ท้าทายมาใช้ PLC ในการนิเทศระดับต่างๆ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, 16 กันยายน 2559)

“...บทบาทของสถานศึกษาผู้บริหารและคณะครูจะต้องรับผิดชอบงานทางด้านการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นให้มากที่สุด การที่บุคคลเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงและเข้าใจความสำคัญ ทิศทางของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริง เพราะได้มีการระดม

การอภิปราย การตรวจสอบ และการหาข้อยุติอย่างรอบคอบ มีส่วนร่วมสร้างร่วมพัฒนา
หลักสูตร...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, 7 ธันวาคม 2559)

“...จุดมุ่งหมายสำคัญของการนิเทศการศึกษาปฐมวัยในอนาคตน่าจะเป็นการนิเทศเพื่อให้ครูเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบลงมือกระทำที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ให้เด็กปฐมวัยเกิดความงอกงามผ่าน การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning)...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11, 7 มกราคม 2560)

“...ร่วมมือกับผู้บริหารเน้นการจัดประสบการณ์ มุ่งเน้นเป้าหมาย คุณธรรมควบคู่ กับการจัดประสบการณ์ด้านความรู้ และคำนึงถึงเรื่องสิทธิเด็ก เพื่อให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้องทันต่อสถานการณ์ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมส่งเสริมผู้บริหารเชิงบูรณาการ ที่เน้นเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 12, 12 มีนาคม 2560)

“...ต้องเน้นที่กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่จะทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทักษะ และพฤติกรรมแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะความรู้และแหล่งข้อมูล ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่ายผ่านเครื่องมือทางเทคโนโลยีแต่การบ่มเพาะคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นต้องเรียนรู้ผ่านปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับผู้คน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 13, 18 มีนาคม 2560)

“...จุดมุ่งหมายการนิเทศมีแนวโน้มที่สอดคล้องกับการขยายตัวของการจัดการศึกษาปฐมวัย ให้มีคุณภาพจะมีการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูและผู้เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น ผ่านเทคโนโลยีทางการสื่อสารและช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย

เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เข้าถึงข้อมูล ได้รับความรู้ ตลอดจนทัศนคติจากการมีปฏิสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารโดยไม่จำเป็นต้องมาพบกันพูดคุยในระยะเวลาสถานที่เดียวกัน ทำให้มีการแก้ปัญหาร่วมกันได้ง่ายขึ้น และรวดเร็ว...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 14, 30 มีนาคม 2560)

“...มีแนวโน้มที่ดีคือนิเทศครูให้สอนเป็นเห็นผล ไม่ใช่บอกให้ทำหรือสั่งให้ทำ ให้เห็นตัวอย่างกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้จากผู้นิเทศหรือของผู้เชี่ยวชาญอื่น จากประสบการณ์ที่ผ่านมา พบว่า การจัดอบรมให้ผลน้อยกว่าการนิเทศหน้างานและให้ผลสะท้อนกลับ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15, 21 มกราคม 2560)

“...การนิเทศการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 และประเทศไทย 4.0 (ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก้าวเข้าสู่โมเดล ประเทศไทย 4.0...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 16, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“...มีแนวโน้มที่จะลงสู่ตัวเด็กปฐมวัยมากขึ้นโดยเน้นที่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งในมิติในด้านบวกจะเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้ แต่ในด้านลบทำให้เด็กขาดปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวเสียโอกาสการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 17, 31 มีนาคม 2560)

“...จุดมุ่งหมายการนิเทศพิจารณาจากคุณภาพของเด็กปฐมวัย คุณภาพของผู้เกี่ยวข้อง และคุณภาพของระบบการนิเทศที่มีการควบคุมคุณภาพ มีการทำงานที่เชื่อมต่อกัน มีการจัดการด้านความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันมากยิ่งขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 18, 2 เมษายน 2560)

“...จุดมุ่งหมายของการนิเทศมีแนวโน้มให้เข้าถึงเด็กปฐมวัยได้มากยิ่งขึ้นเพราะการลงทุนในเด็กปฐมวัยเป็นที่ยอมรับว่าให้ผลตอบแทนต่อสังคมที่คุ้มค่าอย่างยิ่ง โดยการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรม จริยธรรม เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา เน้นสิทธิเด็กทำให้เด็กได้รับการดูแลช่วยเหลือ ได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งกายและจิตใจ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 19, 24 เมษายน 2560)

“...จำเป็นต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมากกว่าจึงจะทำให้เกิดการยอมรับการนิเทศ นอกจากนี้ผู้นิเทศจำเป็นต้องติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษาปฐมวัยเป็นอย่างดี เพื่อจะได้ให้คำแนะนำให้กับครูได้...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 20, 21 เมษายน 2560)

“...จะต้องพัฒนาคุณภาพการนิเทศเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาปฐมวัยได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา หรือการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ วิธีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างก้าวกระโดดคือการเทียบเคียงสมรรถนะเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยอื่นๆ ภายใต้กฎกติกาสากล...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 21, 8 พฤษภาคม 2560)

3. บทบาท หน้าที่ของผู้นิเทศการศึกษาปฐมวัย

ใน 3 กลุ่มต่อไปนี้ คือ 1) บทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2) บทบาทหน้าที่ศึกษานิเทศก์ 3) บทบาท หน้าที่ของครูผู้สอน

“...ผู้บริหารต้องมีจิตบริการสามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการนำองค์กร มีทักษะในการบริหารงานวิชาการที่เข้มแข็งและจบการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านเด็กปฐมวัย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมและรูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี มีการบริหารงานอย่างเป็นประชาธิปไตย สร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา นวัตกรรม รวมถึงครูผู้สอนเด็กปฐมวัยต้องมีการพัฒนา

ความเป็นมืออาชีพเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคสมัย มีจิตใจที่อ่อนโยน รู้จักพัฒนาการ
ของเด็กปฐมวัยในเชิงลึก รู้หลักสูตร รู้เรื่องวิธีสอน Teaching method เป็นอย่างดี...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 26 กรกฎาคม 2559)

“...ภาระงานผู้บริหารนั้น ค่อนข้างมีปัญหาและความซ้ำซ้อนเยอะต้อง
อาศัยบุคลากรจากภายนอกที่มีความรู้และทักษะเฉพาะคือศึกษานิเทศก์ ในการกำกับ
ติดตามเนื่องจากวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันความคุ้นเคยทำให้การนิเทศเชิงวิชาการได้
ผลลดลง แนวโน้มยังคงมีการนิเทศภายในโรงเรียน และจากภายนอกเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อ
สอบถามปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน สร้างความคุ้นเคย ให้คำแนะนำปรึกษา
โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษา หรือโรงเรียนที่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมี
คุณภาพ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, 16 มกราคม 2560)

“...มีแนวโน้มจะมีการสรรหาครูปฐมวัยในทิศทางที่ดีขึ้น ที่ให้
ความสำคัญกับทักษะการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา ให้ความสำคัญกับวิชาครู มีการ
พัฒนาระดับคุณภาพบุคลากรเพิ่มมากขึ้นและมีบทบาทในกิจกรรมของชุมชน ร่วมกับครู
ปฐมวัยในโรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชน มีลักษณะการทำงานแบบร่วมมือกันมากขึ้น
และมีการควบคุมคุณภาพ ซึ่งเปิดเผยข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันมากขึ้น
ในหลายๆ ช่องทางและสะท้อนผลการทำงานให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, 11 มีนาคม 2560)

“...เป็นการนิเทศผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับ
การศึกษาปฐมวัยกระบวนการในการคัดเลือกครูปฐมวัย ด้วยการปรับกระบวนการ
ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, 16 กันยายน 2559)

“...การนิเทศการศึกษาปฐมวัยในอนาคต คาดว่าคณะบุคคล ชุมชน
หน่วยงานในท้องถิ่นจะมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ตลอดจนการนิเทศติดตาม
โดยเฉพาะการใช้หลักสูตรแกนกลางที่บูรณาการกับเรื่องราว ความต้องการ จุดเด่น

อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่น มีการ บูรณาการเรื่องของศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา
ท้องถิ่น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, 7 ธันวาคม 2559)

“...ในอนาคตทั้งคู่ ผู้บริหาร คึกขานิเทศก์ซึ่งอาจมีบทบาททั้งการ
เป็นผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศจะมีลักษณะของการเรียนรู้ร่วมกันมากขึ้นเนื่องจากแต่ละคน
สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ความรู้ นวัตกรรมต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสมาคม
สำหรับครูปฐมวัย คณะกรรมการสมาคมอนุบาลแห่งประเทศไทย ศูนย์การเรียนรู้ทาง
การศึกษาปฐมวัย สื่อ DLIT DLTV ตลอดจน Website ต่างๆ ที่สามารถให้บริการทาง
วิชาการได้อย่างทั่วถึงการบริหารงานบุคคลด้านการนิเทศจึงอาจจะมีกรณีที่ไม่
จำเป็นต้องเจอหน้ากันแต่สามารถนิเทศผ่านสื่อเทคโนโลยีได้ บุคลากรด้านการนิเทศจาก
หน่วยงานภายนอกอาจลดจำนวนลง...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11, 7 มกราคม 2560)

“...มีการติดตามผลการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ผสมผสานแนวคิดของ
การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในการออกแบบระบบบริหารทรัพยากรบุคคลและ
ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุน ผู้มีความสามารถโดดเด่น (Talent
Management) สามารถดึงความสามารถที่โดดเด่นของครูและผู้บริหาร ออกมาและ
ประชาสัมพันธ์ หรือยกย่องเชิดชู ให้เป็นต้นแบบหรือแบบอย่างได้ง่ายขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 14, 30 มีนาคม 2560)

“...มองที่ความก้าวหน้าทางวิชาชีพและการเข้าถึงจิตวิญญาณ ความ
ภาคภูมิใจในวิชาชีพ ไม่ใช่เฉพาะเรื่องเงินแต่เป็นความภาคภูมิใจ การให้เกียรติ การยอมรับ
การยกย่องเชิดชู ให้มีความสำคัญในสิ่งที่ครูปฐมวัยทำให้การสนับสนุน อำนวยความสะดวก
ตลอดจนประสานงานต่างๆ เพื่อสื่อให้เห็นถึงความจริงใจในการนิเทศในลักษณะการทำงาน
ร่วมกันรับผิดชอบร่วมกัน มีความเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15, 21 มกราคม 2560)

“...ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน จะต้องใช้วิจัยเป็นฐานในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศและเครือข่ายการนิเทศซึ่งต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับนโยบายลงมาถึงระดับปฏิบัติ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 16, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“...สิ่งที่ต้องเปลี่ยนคือการนิเทศจะมองไปที่หลักสูตรอย่างเดียวไม่ได้ มีทั้งอาเซียน การแข่งขันจากโลกภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Digital, ICT จะเข้ามามีบทบาทในการบริหาร การนิเทศและการจัดการเรียนรู้ เป็นอย่างมากแต่ไม่ควรละเลยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 17, 31 มีนาคม 2560)

“...กระบวนการในการเลือกคนมาทำงานโดยพิจารณาความเหมาะสมมากขึ้นและให้ตรงกับความต้องการของชุมชนนั้นๆ ระบบอุปถัมภ์จะลดลง ใช้ระบบคุณธรรมมากขึ้น พิจารณาบุคคลที่จะมาเป็นครูปฐมวัย ทั้งด้านคุณวุฒิ ความสามารถ บุคลิกภาพภายใต้การทำงานใช้รูปแบบคณะกรรมการมากขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 18, 2 เมษายน 2560)

“...มีแนวโน้มที่จะบูรณาการระหว่างการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาพิเศษมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สั่นสะเทือน (Seismic) ในวงการวิชาชีพนี้ ครูปฐมวัยในอนาคตจะได้รับการฝึกอบรมในเรื่องศึกษาพิเศษมากขึ้น บทบาทครูปฐมวัยยังต้องให้แน่ใจว่า เด็กทุกคนต้องได้รับบริการการศึกษาตามความจำเป็นอย่างเท่าเทียม และทั่วถึง ดังนั้น ครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ในวิชาต่างๆ ร่วมมือกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Colleague) สอนเด็กให้เรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 19, 24 เมษายน 2560)

“...มีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยงกันมากยิ่งขึ้นตั้งแต่การวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการเพื่อให้ครูปฐมวัยเป็นผู้ที่ขยัน อดทน สงบ มีสมาธิดี รักและเอื้ออาทรต่อศิษย์

เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และต้องมีความสามารถในการประเมินผลสำเร็จโดยดูผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นในเด็กแต่ละคน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 20, 21 เมษายน 2560)

“...ระบบการบริหาร งานบุคลากร งานนิเทศกำกับติดตาม และการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมสนับสนุน กระบวนการจัดการเรียนรู้ลงสู่ห้องเรียนและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ และนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตามมาใช้ในการพัฒนามากกว่าการชี้ถูกผิด...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 21, 8 พฤษภาคม 2560)

4. ขอบข่ายของการนิเทศ

“...การประกันคุณภาพการศึกษาที่สำคัญที่สุด คือ การประกันคุณภาพระดับห้องเรียน ซึ่งการนำพาให้พัฒนาได้นั้น ทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาระดับห้องเรียน ตั้งแต่การจัดครูเข้าสอนให้เหมาะกับชั้น จำนวนนักเรียนต่อห้องไม่มากเกินไป สะดวกต่อการจัดประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ ผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญอยู่ที่ห้องเรียน การฟังตนเองมีความยั่งยืน ดีกว่าฟังคนอื่นหรือหน่วยงานอื่น นั่นคือระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนต้องเข้มแข็ง การนิเทศภายในโรงเรียนเข้มแข็ง การร่วมมือกันภายในสถานศึกษาทำให้เกิดความเป็นเจ้าของของทุกคน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 26 กรกฎาคม 2559)

“...การจัดทำหลักสูตรควรให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ถ้าอนุบาลไม่เข้มแข็งโรงเรียนจะไม่สามารถแข่งขันกับโรงเรียนเอกชนได้ หลักสูตรเนื้อหาการนิเทศควรจะปรับให้มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, 16 มกราคม 2560)

“...การนิเทศมุ่งให้เด็กมีพฤติกรรมสนใจใฝ่รู้และเด็กมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งเป็นการฝึกให้รู้จักวางแผนซึ่งเป็นทักษะที่คนไทยยังขาดอยู่และจะมีการนิเทศกำกับติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความเป็นท้องถิ่น ผสมผสานลงไปกับหลักสูตรแกนกลาง การใช้องค์ความรู้ในชุมชนท้องถิ่นที่คัดมาเพื่อการ

จัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรม คุณลักษณะ หรือทักษะที่พึงประสงค์ ผนวกกับการกำกับติดตามการทำงานในรูปขององค์คณะบุคคลและการนำระบบประกันคุณภาพ การศึกษาระดับปฐมวัยมาใช้ในสถานศึกษา...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, 23 มกราคม 2560)

“...การนิเทศการศึกษาปฐมวัยมีแนวโน้มที่จะสอดคล้องกับหลักการ จัดการศึกษาปฐมวัยที่มุ่งพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย มีลักษณะ บูรณาการทั้งการบริหารการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดประสบการณ์โดยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เน้นที่สภาพจริงมากยิ่งขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, 7 กุมภาพันธ์ 2560)

“...การนิเทศ การกำกับติดตาม การศึกษาปฐมวัยในอนาคต ยังเป็น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เนื่องจากมีความครอบคลุม และสามารถสื่อให้เห็นถึงคุณภาพ ของการจัดการศึกษาปฐมวัยได้ในทุกมิติ ตั้งแต่ปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย จุดหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดเวลาเรียน สาระการเรียนรู้ รายปี การจัดประสบการณ์ การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ การประเมิน พัฒนาการ การบริหารจัดการหลักสูตร และการเชื่อมต่อการศึกษา...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“...จำเป็นที่ผู้นิเทศจะต้องเข้าใจในขอบข่ายการจัดการศึกษาให้ ครอบคลุม การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมิน พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครอบครัวของเด็ก...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, 28 กุมภาพันธ์ 2560)

“...การนิเทศมองไปที่มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก ปฐมวัย การสร้างวินัยในระยะแรกเริ่ม ให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์เกิดขึ้นกับผู้เรียน เน้นการบ่มเพาะลักษณะนิสัย ซึ่งหากเด็กมีวินัยแล้ว ความเก่งจะตามมาเองเพราะการมี วินัยทำให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งที่ทำ เพราะผลลัพธ์สุดท้ายของการนิเทศ ผู้บริหาร หรือครู สะท้อนได้จากตัวเด็กปฐมวัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, 11 มีนาคม 2560)

“...ช่วงวัยที่สำคัญทั้งการเติบโตของสมอง จิต จิตวิญญาณและความ
ดิงามทั้งมวล ล้วนบ่มเพาะได้ตั้งแต่ปฐมวัย ในอนาคตข้างหน้าก็จะมี การดำเนินการ
ขับเคลื่อนต่อไปโดยความร่วมมือของทุกฝ่าย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, 9 กันยายน 2559)

“...การนิเทศด้านหลักสูตรควรเป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่
สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์หรือบริบทของสถานศึกษาในขณะเดียวกันก็ควรเป็นหลักสูตร
ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่างๆ ระบบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาต้องมีความเข้มแข็งได้มาตรฐานตอบสนองต่อมาตรฐานการศึกษาในระดับ
ต่างๆ ทั้งในส่วนของผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหารและด้านชุมชน การวัดประเมินผล
ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้และตามสภาพจริง...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, 16 กันยายน 2559)

“...การนิเทศติดตาม ระดับปฐมวัยจะมุ่งเน้นให้ครูปฐมวัยสามารถจัด
กระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่าง
อย่างเต็มศักยภาพ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, 7 ธันวาคม 2559)

“...ปัญหาที่ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผล เพราะมุ่งหวังให้เด็ก
อนุบาล อ่านออกเขียนได้มากเกินไป แต่แท้ที่จริงแล้วในช่วง 0-6 ปี เด็กจะมีพัฒนาการ
ทางด้านสมองสูงสุด ถ้าจัดสภาวะแวดล้อมที่ดีให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง หากคำตอบเองเป็น
จะช่วยส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดที่ดี ส่วนเรื่องอ่านเขียนได้ ใช้น่าไม่สำคัญ แต่อาจจะ
เป็นช่วงหนึ่งที่เมื่อเด็กพร้อมจะสามารถเรียนทันกันได้หมด อีกปัญหาหนึ่ง คือ ครูส่วนใหญ่
ไม่ได้จบครุมาโดยตรง โดยเฉพาะครูอนุบาล ทำให้การสอนและการเข้าถึงเด็กยังไม่เต็มที่
โดยเฉพาะจิตวิทยาการสอนเด็ก บางครั้งยังขาดความอดทน และใช้คำพูดกับเด็กไม่
เหมาะสม ทำร้ายความรู้สึกของเด็กโดยไม่รู้ตัว เด็กจึงไม่อยากเรียน และเรียนอย่างไม่มี
ความสุข ดังนั้นสาระสำคัญของการนิเทศการศึกษาระดับปฐมวัย จึงควรมองไปที่ห้องเรียน
ว่าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของ
หลักสูตรปฐมวัยหรือไม่...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 13, 18 มีนาคม 2560)

“...การนิเทศครูปฐมวัยนั้น เนื้อหาจะเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งถือว่าสำคัญที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน อย่างเหมาะสมที่สุด ผลิตสื่อเป็น ใช้สื่อเป็น มีความหลากหลาย ประเมินผลเป็นตามสภาพจริงมีวิธีการประเมินที่หลากหลาย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15, 21 มกราคม 2560)

“...เนื้อหาการนิเทศจะเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ครูด้านการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และเนื้อหาด้านการวิจัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 16, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“...การใช้เทคโนโลยีจะมีมากขึ้น รวดเร็วจนทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลน้อยลง ICT ทำให้เด็กอยู่กับตัวเองมาก ก้าวร้าว เห็นแก่ตัว จึงยังต้องให้คนที่เป็นครูปฐมวัยมีความเป็นครูมากยิ่งขึ้น และเนื้อหาการเรียนรู้ต้องเพิ่มในเรื่องทักษะชีวิต ภัยธรรมชาติและสังคมรอบตัวมากขึ้น ถ้าเราจะไปนิเทศต้องให้เกิดผลกับคนทั้ง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครู และชุมชน จะใช้เนื้อหาที่เพิ่มเติมจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เวลาที่มีการนิเทศควรนิเทศบุคลิกภาพของคนด้วย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 17, 31 มีนาคม 2560)

“...การนิเทศกว้างขึ้น ไม่ได้มองเฉพาะในห้องเรียนแต่รวมถึงระบบหรือปัจจัยสนับสนุนทั้งในและนอกห้องเรียนซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระการนิเทศ มุ่งตอบคำถามว่านิเทศอย่างไรในมิติ การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัย การจัดการเรียนรู้ของครู และการประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 18, 2 เมษายน 2560)

“...ในอนาคตเนื้อหาการนิเทศการศึกษาปฐมวัย ในด้านต่างๆ คือ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้ ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐาน การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ในภาพรวมจะยังไม่เปลี่ยนแปลงแต่อาจเพิ่มเติมตามจุดเน้นของ

แผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของแต่ละจังหวัดว่าในจังหวัดนั้นๆ มีปัญหาหรือจุดที่ต้องการพัฒนาเรื่องใดเป็นสำคัญ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 19, 24 เมษายน 2560)

“...มีความเป็นไปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบลงมือกระทำจะเป็นสาระสำคัญของกิจกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในอนาคต ซึ่งสามารถตอบโจทย์ของความเปลี่ยนแปลงจากกระแสสังคมโลก...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 20, 21 เมษายน 2560)

“...ควรมีการกำกับติดตาม การเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เป็นสื่อปฏิสัมพันธ์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการยึดหลักแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการและหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่สำคัญ เด็กและผู้ใหญ่ใช้สื่อเทคโนโลยีร่วมกัน (co-viewing)...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 21, 8 พฤษภาคม 2560)

5. รูปแบบของการนิเทศการศึกษา

“...การนิเทศแบบเครือข่ายพัฒนา เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย (Knowledge Management; KM)...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 26 กรกฎาคม 2559)

“...การนิเทศตามวัตถุประสงค์ ลักษณะ โครงการหรือจุดเน้นของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละประเภท...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, 16 มกราคม 2560)

“...ในอนาคตจะมีการนิเทศในรูปแบบรายบุคคลเพื่อช่วยเหลือส่งเสริมหรือพัฒนางานในหน้าที่และงานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การนิเทศแบบรายกลุ่มเพื่อช่วยเหลือส่งเสริมหรือพัฒนางานในหน้าที่และงานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, 23 มกราคม 2560)

“...การนิเทศด้วยวิธีการให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากเอกสาร หรือสื่อต่างๆ ที่ผู้นิเทศแจกให้หรือมอบหมายให้ไปค้นคว้ายังแหล่งค้นคว้าต่างๆ การนิเทศ โดยใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบหลากหลาย ทั้งเพื่อการกำกับ ติดตาม การตรวจตรา การพัฒนา แบบควบคุมเชิงบริหารและการนิเทศงานนโยบาย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, 7 กุมภาพันธ์ 2560)

“...การนิเทศควรใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีหลากหลายประเภททั้งที่เป็น Soft ware และ Application เพื่อให้การนิเทศสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, 9 กันยายน 2559)

“...การนิเทศที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อการพัฒนา การนิเทศแบบ เครือข่ายพัฒนา เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย (Knowledge Management; KM) ทั้งภายในและระหว่างประเทศ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, 16 กันยายน 2559)

“...ศึกษานิเทศก์ต้องใช้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และห้องเรียนเป็น ฐานในการนิเทศโดยร่วมมือกับครูแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับใช้เทคนิคการบริหาร มาช่วย เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 17, 31 มีนาคม 2560)

“...การนิเทศโดยใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบหลากหลาย ทั้งเพื่อการตรวจตรา การพัฒนา แบบควบคุมเชิงบริหารและการนิเทศงานนโยบาย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 18, 2 เมษายน 2560)

“...การนิเทศด้วยวิธีการให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากเอกสาร หรือสื่อต่างๆ ที่ผู้นิเทศแจกให้หรือมอบหมายให้ไปค้นคว้ายังแหล่งค้นคว้าต่างๆ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 19, 24 เมษายน 2560)

“...การนิเทศแบบรายกลุ่มเพื่อช่วยเหลือส่งเสริมหรือพัฒนางานในหน้าที่และงานสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 20, 21 เมษายน 2560)

“...การนิเทศเป็นรายบุคคลเพื่อช่วยเหลือส่งเสริม หรือพัฒนางานในหน้าที่และงานสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 21, 8 พฤษภาคม 2560)

6. เทคนิคการนิเทศ

“...มีการพัฒนาระบบนิเทศ ภายใน ภายนอก ให้เข้มแข็งรวมทั้งระบบ การประกันคุณภาพภายใน Reflective Coaching การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ อยู่ในกรอบการสะท้อน 5 ประเด็น คือ 1) วิเคราะห์การจัดประสบการณ์ ครั้งนี้ว่าบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่เพราะเหตุใด 2) พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) พฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของคุณครูใช้สื่อและมีการวัด ประเมินผลเป็นอย่างไร 4) จุดเด่นของการจัดประสบการณ์ของคุณครู ครั้งนี้มีหรือไม่ อย่างไร 5) ระบุประเด็นปัญหาที่เป็นจุดควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ มีหรือไม่ พร้อมเสนอแนะแนวทางต่อยอด การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในครั้งต่อไป อันจะส่งผลในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของคุณครูมุ่งสู่คุณภาพระดับห้องเรียน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 26 กรกฎาคม 2559)

“...ในโรงเรียนมีโครงการนิเทศภายใน ซึ่งมีข้อจำกัดบางอย่างควรมีปฏิทินการนิเทศ มีรูปแบบวิธีการนิเทศที่หลากหลาย อาจใช้การนิเทศแบบไม่รู้ตัว การพูดคุยในบรรยากาศที่เป็นกันเองบ้างและนิเทศอย่างเข้ม...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, 16 มกราคม 2560)

“...การนิเทศสอนงาน ยังถือได้ว่า เป็นรูปแบบของการสื่อสารอย่างหนึ่งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการระหว่างผู้นิเทศ และครู หรือเรียกว่า การสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) ที่ผู้นิเทศใช้ในการชี้แจง ทำความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคุณครู ให้เตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ

ที่อาจจะเกิดขึ้นได้อยู่ตลอดเวลา และเป็นช่องทางในการศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, 23 มกราคม 2560)

“...การนิเทศชี้แนะสามารถตอบสนองการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจาก ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่ผู้นิเทศใช้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาครู ให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะตัวในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยจะต้องตกลงยอมรับร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและครู ทั้งนี้การนิเทศชี้แนะจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงานของครู...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, 7 กุมภาพันธ์ 2560)

“...เทคนิคการนิเทศไม่เปลี่ยนแต่มีแนวโน้มเป็นคลินิกมากขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีช่วย เช่น กล้องวงจรปิด มาช่วยกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ เพื่อ ปรึกษาหารือหา แนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาร่วมกัน ครู ผู้บริหาร คีษานิเทศก์ หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เทคนิคการนิเทศยังใช้แนวทางเดิมๆ ซึ่งยังใช้ได้ขึ้นอยู่กับความจริงจังในการ ปฏิบัติ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, 11 มีนาคม 2560)

“...การนิเทศอาศัยกระบวนการขั้นตอนตามหลักการทฤษฎีการนิเทศ แบบต่างๆ ที่สามารถดึงนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเป็นสื่อในการสร้างความเข้าใจ ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อลดขั้นตอน กระบวนการและระยะเวลาให้สั้น และกระชับมากที่สุด อีกทั้งการนิเทศไม่ควรละเลยในด้าน Emotion หรือการสร้างอารมณ์ และความรูสึกร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องราวเดียวกันจึงจะทำให้การนิเทศประสบ ผลสำเร็จ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, 16 กันยายน 2559)

“...สื่อเทคโนโลยีที่เป็นสื่อปฏิสัมพันธ์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ โดยยึดหลักแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยและหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่สำคัญ

เด็กและผู้ใหญ่ใช้สื่อเทคโนโลยีร่วมกัน (co-viewing) ดังนั้นวิธีการของการนิเทศการศึกษา
ปฐมว้ยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจะเป็นวิธีการนิเทศผ่านสื่อเทคโนโลยี...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, 7 ธันวาคม 2559)

“...เทคนิคการนิเทศในอนาคตอาจประกอบด้วย การบริหารจัดการ
นิเทศทั้ง การนิเทศภายในหน่วยงานและการนิเทศจากภายนอก การมีส่วนร่วม การนิเทศ
แบบต่างๆ Coaching, Mentoring การใช้เทคโนโลยีเพื่อการนิเทศ และการประเมินผลการ
นิเทศ โดยมุ่งเน้นที่ความสมัครใจของคุณ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11, 7 มกราคม 2560)

“...เทคนิควิธีการนิเทศยังคงมีแนวโน้มที่จะใช้ เทคนิคที่ไม่
เปลี่ยนแปลงนัก ไม่ว่าจะเป็น Coaching Mentoring หรือ Friendly Collaborative หรืออื่นๆ
แต่การนิเทศที่ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเข้าช่วยมากยิ่งขึ้น เช่น การบันทึกภาพการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้และนำมาสะท้อนเพื่อพัฒนาร่วมกัน การใช้สื่อ DLIT DLTV ต่างๆ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 14, 30 มีนาคม 2560)

“...การนิเทศ มีแนวโน้มที่จะอยู่ในลักษณะ PLC ทำงานเป็นทีม โดย
จะไม่เน้นการให้หลักการแต่เป็นการลงมือปฏิบัติ ทำงานร่วมกัน เรียนรู้ไปด้วยกัน เป็นการ
นิเทศหน้างานเพราะเนื้อหาสำคัญคือการจัดการเรียนรู้ของคุณเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของ
หลักสูตร เทคนิคการนิเทศสำคัญที่จะช่วยให้ครูดึงศักยภาพออกมาคือ Coaching ที่ได้ขึ้น
ชมความสำเร็จร่วมกัน Coaching, Mentoring, Professional Learning Community องค์การ
การเรียนรู้ของชุมชน มีการเสริมพลังอำนาจของผู้บริหารและครูปฐมว้ย นิเทศโดย
ดึงศักยภาพของแต่ละคนออกมา...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15, 21 มกราคม 2560)

“...เน้นที่กระบวนการทำงาน 1) สร้างความสัมพันธ์ สร้างความ
ตระหนัก จุดประกายความคิด 2) สร้างความรู้ 3) สร้างประสบการณ์ 4) เสริมพลังโดยให้
กำลังใจ ชวนให้คิด เน้นให้ทำ นำไปสู่การวางแผน อบรมหรือให้ความรู้ เกี่ยวกับการ
ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนครู สังเกตการณ์จัดการเรียนรู้ใน

ชั้นเรียน สะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการ Coaching และ Mentoring เพื่อให้ครูมีความสามารถและทักษะด้านการจัดการเรียนรู้...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 16, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“...มีแนวโน้มพลิกโฉมเทคนิคการนิเทศโดยใช้เทคโนโลยี ซึ่งมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อศึกษานิเทศก์ และผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนและสามารถปฏิบัติการนิเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง โดยใช้วิธีการการนิเทศการศึกษาทั้งการนิเทศทางตรง (Direct Supervision) และการนิเทศทางไกล (Distance Supervision)...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 17, 31 มีนาคม 2560)

“...เทคนิคการนิเทศมีแนวโน้มที่จะนำเอาทักษะทางวิชาการ ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะภาวะผู้นำมาใช้กับเทคนิคการนิเทศใดๆ ก็ตามที่จะทำให้การนิเทศเกิดผลสำเร็จ ต้องอาศัยความเป็น Professional มากขึ้น มีความรู้สึกถึงการพัฒนาที่เป็นความรับผิดชอบร่วมกันไม่ใช่หน้าที่แบบแยกส่วน มีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวไว้เนื้อเชื่อใจ เป็นผู้ร่วมเรียนรู้เพื่อให้ผู้รับการนิเทศถอดบทเรียน ทบทวนเข้าใจปัญหาของตัวเอง และพบความสำเร็จได้ด้วยตัวเอง โดยผู้นิเทศร่วมรับรู้ความสำเร็จ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 18, 2 เมษายน 2560)

“...ในอนาคตศึกษานิเทศก์ต้องใช้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและห้องเรียนเป็นฐานในการนิเทศโดยร่วมมือกับครูแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับใช้เทคนิคการบริหารมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ศึกษานิเทศก์ควรเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการนิเทศให้เหมาะสมกับผลการวิจัยหรือความต้องการของครูหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 19, 24 เมษายน 2560)

“...ศึกษานิเทศก์ต้องนำเทคนิคการนิเทศและนวัตกรรมร่วมสมัย มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ได้แก่ เทคนิคการนิเทศให้คำปรึกษา (Coaching Techniques) การจูงใจ การใช้คำถามให้บุคคลค้นพบวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง การเสริมพลังอำนาจ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coach) การนิเทศแบบคลินิกการวินิจฉัยและแก้ไขปัญหา การกำกับ ติดตาม (Monitoring)...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 20, 21 เมษายน 2560)

“...ศึกษานิเทศก์ควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายภายในภายนอก สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและเครือข่ายต่างประเทศให้มากขึ้น ศึกษานิเทศก์ต้องส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมกับบริบทของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และถูกหลักวิชาการ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 21, 8 พฤษภาคม 2560)

7. การประเมินผลการนิเทศ

“...ในอนาคตจะมีการกำหนดกิจกรรมการประเมินผลไว้ในแผนการนิเทศการศึกษา มีการกำหนดระยะเวลาในการประเมินผล ไว้อย่างชัดเจน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 26 กรกฎาคม 2559)

“...ผู้นิเทศประเมินตนเองอาจมี Bias ควรมีการประเมินการนิเทศ ในรูปของคณะกรรมการและใช้มาตรฐานการนิเทศเป็นแนวทางร่วมกับบุคคลภายนอก การประเมินผลใช้หลากหลายวิธี ไม่ใช่เน้นเอกสารเพียงอย่างเดียวซึ่งไปครอบคลุม ควรเน้นกระบวนการปฏิบัติงาน เชื่อมโยงสอดคล้องกับคุณภาพของเด็กปฐมวัยที่มีการประเมินหลายๆ มิติ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, 16 มกราคม 2560)

“...การนิเทศต้องเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน ซึ่งมีทั้ง การติดตาม ควบคุมและกำกับงาน การรายงานสะท้อนผลการจัดการศึกษาปฐมวัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, 23 มกราคม 2560)

“...มีการจัดให้ครูปฐมวัยมีส่วนร่วมในการสรุปผลการประเมินทุกครั้ง มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนการนิเทศการศึกษาที่กำหนดไว้...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, 7 กุมภาพันธ์ 2560)

“...มีการนำผลงานการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“...มีการนำผลการดำเนินการนิเทศการศึกษามาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข มีการสรุปและรายงานผลการนิเทศนำผล กลับมาวิเคราะห์พัฒนา...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, 28 กุมภาพันธ์ 2560)

“...ควรมีการกำหนดบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลไว้อย่างชัดเจน และเหมาะสมครูปฐมวัยทราบและเข้าใจรายละเอียดวางแผนการประเมินผลการนิเทศได้ อย่างดีมีการประเมินผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานและกิจกรรมที่กำหนด...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, 11 มีนาคม 2560)

“...การประเมินผลการนิเทศแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้นิเทศ ผู้รับการ นิเทศและผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานมากกว่าการตัดสินด้วยคะแนนหรือ แบ่งระดับการประเมิน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, 16 กันยายน 2559)

“...อนาคตการประเมินผลการนิเทศการศึกษาปฐมวัย ประเด็นที่ สำคัญที่สุด คือ กระบวนการตรวจสอบ กำกับติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาเด็ก ปฐมวัยมีการกำกับ ติดตาม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (KPI) มาตรฐานการศึกษา ปฐมวัย โดยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง ชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับตรวจสอบ การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของหลักสูตร กิจกรรม การคัดเลือกและพัฒนา ครูหรือผู้ดูแลเด็ก การดูแลพัฒนาเด็กรายบุคคล การคัดกรอง และส่งต่อเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ ทั้งนี้ ต้องมีการวางแผนการนิเทศการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ และร่วมจัดทำเครื่องมือนิเทศ ติดตามประเมินผล...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11, 7 มกราคม 2560)

“...การประเมินผลการนิเทศแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้นิเทศ ผู้รับการ นิเทศและผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานมากขึ้นเพราะทุกฝ่ายสามารถ สะท้อนการทำงานของอีกฝ่ายได้ มีความเป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็น โดยพิจารณา

ตามหลักเกณฑ์ ด้านการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ตามที่คุรุสภากำหนด รวมทั้งด้านโครงสร้างของหน่วยงานการนิเทศการศึกษา...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 14, 30 มีนาคม 2560)

“...ประเมินจากสภาพจริง ต้องพาทำและให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเพราะ ในการประเมินระดับปฐมวัยเน้นพัฒนาการเป็นหลักดังนั้นหากจะประเมินผลการนิเทศ ต้องสะท้อนมาจากพัฒนาการเด็กเป็นสำคัญ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15, 21 มกราคม 2560)

“...การประเมินผลการนิเทศจะสะท้อนถึงเทคนิคการนิเทศและ บทบาทของผู้นิเทศโดยพิจารณาว่าเกิดผลประโยชน์จำแนกได้ ดังนี้ 1) ครู นำผลการนิเทศ มาใช้ในการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ สามารถช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคลได้ ให้ความรู้และแนะนำแหล่งเรียนรู้แก่ผู้ปกครองได้ รวมทั้งให้คำปรึกษา คำแนะนำในการ ปฏิบัติเพื่อเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัยได้ เข้าใจและสามารถเสริมสร้างศักยภาพ ด้านต่างๆ ของเด็กได้ 2) ผู้ปกครอง ได้รับความสามารถของเด็ก แก้ไขปัญหาให้กับเด็กได้ ให้ความร่วมมือกับครูในการให้การศึกษากับเด็ก ร่วมแก้ปัญหาด้านผู้ปกครองอื่น 3) เด็ก ได้เรียนรู้เต็มศักยภาพ ได้รับการสร้างเสริมประสบการณ์ และได้รับการพัฒนาโดยองค์รวม ครบทุกด้าน 4) ผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู อำนวย ความสะดวกให้กับครู และประสานงานในการจัดการศึกษาปฐมวัย 5) ชุมชนได้ แนวคิด ในการพัฒนาเด็กในพื้นที่ที่รอบการพัฒนาเด็กปฐมวัย และได้รู้ช่องทางการสนับสนุน การศึกษาปฐมวัย...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 17, 31 มีนาคม 2560)

“...การประเมินผลการนิเทศการศึกษาปฐมวัยจะไม่เน้นปริมาณจะมาก ดู ที่คุณภาพมากขึ้นว่าทำอะไรบ้างและต้องมีแก่น ต้องรู้และเข้าใจบริบทและสู่ทางการ ดึงข้อมูลเชิงคุณภาพมาคุยกัน สะท้อนความคิดเห็น ความรู้สึกมากกว่าการให้ความสำคัญ กับตัวเลขผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องสะท้อนตัวเองมากขึ้น ทั้งผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และ พิจารณาตัวเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นปลายทางที่เกิดขึ้นจากครูที่พัฒนาตนเอง การนิเทศ การศึกษาปฐมวัยยังคงมีความจำเป็นแม้ว่าการศึกษาปฐมวัยไม่ใช้การศึกษาภาคบังคับ ก็ตาม...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 18, 2 เมษายน 2560)

“...การประเมินผลการนิเทศการศึกษาปฐมวัยในอนาคตจะมีความสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ ฐานความรู้ตามหลักปรัชญาพอเพียงที่สร้างสรรค้ความรู้ และใช้ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา มีการบริหารองค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และดำเนินการในลักษณะเครือข่ายเพื่อส่งผลให้เด็กปฐมวัยเจริญเติบโตมีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เน้นผลต่อผู้เรียนปฐมวัย ทั้งในระดับนโยบายและระดับห้องเรียน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 19, 24 เมษายน 2560)

“...การจัดการศึกษาปฐมวัยและการประเมินผลการนิเทศจะไม่ใช้เรื่องปิดแต่สามารถตรวจสอบได้และเป็นในลักษณะเปิดที่ต้องรับฟังความคิดเห็นซึ่งนับเป็นบรรยากาศของประชาธิปไตยซึ่งการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีลักษณะเฉพาะตัวและจำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย การส่งเสริมศักยภาพของเด็กโดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ และการรับความรู้ให้ผลต่างกัน ผลจากการให้เด็กเรียนรู้จากการสร้างองค์ความรู้เป็นการสร้างพลังการเรียนรู้ที่แท้จริงอันจะนำไปสู่การศึกษาที่ช่วยให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 20, 21 เมษายน 2560)

“...การประเมินผลการนิเทศต้องถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการกระจายอำนาจ มีการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา รวมถึงการมีส่วนร่วมของบุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษายุคใหม่ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนไทยยุคใหม่ที่มีคุณภาพ คุณธรรม และคุณค่าแก่สังคมไทย และสังคมโลก มีชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 21, 8 พฤษภาคม 2560)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีแนวความคิด สอดคล้องกัน

การวิจัย เรื่อง ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อความที่กลุ่ม
ผู้เชี่ยวชาญมีแนวความคิดสอดคล้องกัน ตามลำดับต่อไปนี้

1. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ด้านหลักการ
นิเทศ
2. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ด้านจุดมุ่งหมาย
การนิเทศ
3. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ด้านบทบาท
หน้าที่ผู้นิเทศ
4. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ด้านขอบข่าย
ของการนิเทศการศึกษา
5. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ด้านรูปแบบ
ของการนิเทศการศึกษา
6. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ด้านเทคนิค
การนิเทศ
7. ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ด้านการ
ประเมินผลการนิเทศ

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบที่ 3 ด้านหลักการนิเทศ

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo - Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ - Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	การนิเทศการศึกษา ไม่ได้จำกัดเฉพาะ ศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้ ที่มีบทบาทหน้าที่ใน การนิเทศโดยตรง เท่านั้นแต่หมายรวมถึง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ทุกระดับ	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	การนิเทศการศึกษา ไม่ได้เป็นการนิเทศ เฉพาะด้านการจัด ประสบการณ์การ เรียนรู้เท่านั้น หากแต่ รวมไปถึงการนิเทศ งานที่เกี่ยวข้องกับการ จัดประสบการณ์การ เรียนรู้เช่นการบริหาร การเงิน การบริหาร กิจกรรมนักเรียน และ การบริหารงานบุคคล เป็นต้น	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.18	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
3	การนิเทศการศึกษา เป็นการมุ่งเน้นเพื่อ ช่วยเหลือครู และ ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยในการ พัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน ระดับปฐมวัยมี คุณลักษณะของ นักเรียนในศตวรรษที่ 21	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	การนิเทศการศึกษา ถูกต้องตามหลัก วิชาการ พัฒนา ฐานความรู้และการ จัดการความรู้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์และ นโยบายที่วางไว้ เป็นความจริง ตั้งอยู่บน พื้นฐานของปรัชญา การศึกษาปฐมวัยเพื่อ การเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต เน้นการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่าย ด้วยเครือข่าย ความร่วมมือและ เครือข่ายของเทคโนโลยี จากระดับชาติสู่ระดับ ท้องถิ่น	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
5	การนิเทศการศึกษา ครูยึดหลัก ประชาธิปไตยค่านึงถึง สิทธิของครูเชื่อว่า ทุกคนมีโอกาสร่วม ปรับปรุงกระบวนการ จัดการเรียนรู้อย่างเสรี ค่านึงถึงสิทธิเด็กและ การลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	การนิเทศการศึกษา ครูยึดหลักทาง วิทยาศาสตร์เป็นไป อย่างมีระเบียบ มีการปรับปรุงและ ประเมินผล มีหลักการ ประเมิน การหาความ จริงโดยการวัดที่ แม่นยำและใช้หลายๆ วิธีการการนิเทศควรมา จากการรวบรวมและ วินิจฉัยจากข้อมูลจริง สรุปผลอย่างมี ประสิทธิภาพเชื่อถือได้	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
7	หลักการนิเทศครบวงจร ใช้การประกันคุณภาพ แสดงความรับผิดชอบ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง
8	การนิเทศการศึกษาควร ยึดหลักการวิชาชีพ ให้ความสำคัญกับข้อมูล ย้อนกลับการสื่อสารแบบ เปิด ใ่วางใจพัฒนาเป็น ความรับผิดชอบต่อทุก คน มุ่งพัฒนาวิชาชีพ มากกว่าที่จะเน้น ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล การศึกษาในยุค ข้อมูลข่าวสาร, การเรียนรู้ ในยุค IT	4.90	5	0.10	4.68	2.23	1.23	มากที่สุด	สอดคล้อง
9	ยึดหลักการบริการ ความ เป็นกัลยาณมิตรของผู้ นิเทศ มุ่งสร้างบรรยากาศ ที่เป็นกันเอง กระตุ้นให้ เกิดความเข้าใจอันดีต่อก ันและช่วยให้ครูเกิด ความรู้สึกว่าพบวิธีที่ดี กว่าเดิมในการทำงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์	4.52	5	0.48	4.39	2.13	1.13	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
	คำนึงถึงบุคคลที่ร่วมงาน ด้วยความเห็นใจ จะทำ ให้ตระหนักถึงคุณค่าของ มนุษย์สัมพันธ์มีการ ประเมินตนเอง ตลอดเวลา มีการพัฒนา และพยากรณ์เพื่อ วางแผนที่ดีต่อไป								
10	หลักการชุมชนแห่งการ เรียนรู้ (PLC) แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ความรู้ แนวคิด มีการเรียนรู้ ร่วมกัน (Co-Construction) โดยถือว่าไม่มีใครรู้ มากกว่าใครจึงต้องเรียน ไปพร้อมกันเพื่อให้ค้นพบ วิธีการแก้ไขปัญหาด้วย ตนเอง อาศัยความ ร่วมมือ โดยยอมรับและ ยกย่องผลของความ ร่วมมือในการปรับปรุง การจัดการเรียนรู้จาก ทุกฝ่าย	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
11	หลักการเสริมสร้าง ลักษณะ ความเป็นไทย (Thai Uniqueness) บนพื้นฐานความเชื่อ ค่านิยมแบบวิถีไทย มุ่งความรู้คู่คุณธรรม	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง
12	หลักการบูรณาการ (Integration) ใช้ทั้ง หลักการผู้นำ (Leadership) หลักการ วางแผน (Planning) หลักการยืดหยุ่น (Flexibility) ผสมผสาน หลักการต่างๆ ต่อเติม ประสบการณ์ ตาม จุดมุ่งหมายและพัฒนา ความคิดของผู้นิเทศโดย อิสระ ปรับสมดุล การ นิเทศแบบดั้งเดิมและแบบ ใหม่โดยใช้สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการนิเทศ ทั้งภายในและภายนอกต้น สังกัด	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตาราง 3 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็น
ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560
–2569) ทั้ง 12 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 11 ข้อ คิดเป็น
ร้อยละ 91.66 และเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มาก จำนวน 1 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 8.34

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบที่ 3 ด้านจุดมุ่งหมายของการนิเทศ

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo - Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ - Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	ช่วยสร้างคุณลักษณะ ความเป็นผู้นำให้แก่ครู	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	ช่วยส่งเสริมขวัญของ ครูให้อยู่ในสภาพที่ดี และเข้มแข็ง	4.52	5	0.48	4.39	2.13	1.13	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	ช่วยให้ครูพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ของตน ช่วยเหลือและส่งเสริม ให้ครูมีความรู้และรู้สึก ภาคภูมิใจในวิชาชีพ	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	ช่วยสนับสนุนครูให้ เข้าใจงานในสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยและ งานของวิชาชีพครู	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	กระตุ้นให้ครูรู้จัก ค้นหาสิ่งที่ต้องเสริม พัฒนาการให้กับเด็ก เป็นรายบุคคลและช่วย ครูวางแผนการจัด ประสบการณ์การ เรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.18	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo - Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ - Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
6	เพื่อสร้างความผูกพัน และความมั่นคงต่องาน วิชาชีพ รวมทั้งความ เชื่อมั่นในความสามารถ ของตนเอง เกิดความ พึงพอใจ ในการทำงาน	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง
7	เพื่อพัฒนาคุณภาพของ ผู้รับการนิเทศโดยให้ ข้อมูลในการปรับปรุง ความรู้ ความสามารถ ในด้านการจัดการ เรียนรู้ ส่งเสริม ประสิทธิภาพด้าน วิชาการของสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียน	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง
8	ช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่สถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยไม่สามารถ จะแก้ไขได้ตามลำพังมา แนะนำแก้ไข	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง
9	ช่วยประชาสัมพันธ์การ ดำเนินงานของสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยให้ ชุมชน รับรู้ เข้าใจ	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
10	เพื่อสนับสนุนหรือ แสวงหาทรัพยากร สร้างเครือข่ายเพื่อ ช่วยเหลือให้สถาน พัฒนาเด็กปฐมวัย ประสบความสำเร็จ	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง

จากตาราง 4 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็น
ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560
–2569) ทั้ง 10 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 8 ข้อ คิดเป็นร้อยละ
80.00 และเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มาก จำนวน 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบ 3 ด้านบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานพัฒนา
เด็กปฐมวัย

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยต้องมี บทบาทสำคัญที่สุดใ การขับเคลื่อนการจัด การศึกษาในหน่วย ปฏิบัติ	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.18	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยต้องมี ข้อมูลสารสนเทศเพื่อ การบริหารจัดการ	4.52	5	0.48	4.39	2.13	1.13	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
3	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย ควรใช้ โรงเรียนเป็นฐานใน การพัฒนา (SBM) โดย ให้คณะกรรมการ สถานศึกษา (School Board) ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่า ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา มากขึ้น	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยควรใช้ กระบวนการบริหาร จัดการที่มีคุณภาพ	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยต้อง กำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจนเน้นที่ผลผลิต	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยต้องมีความ สามารถทางการวิจัย เป็นฐานในการ พัฒนาการจัด ประสบการณ์การ เรียนรู้ของครูร่วมกับ ศึกษานิเทศก์	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	ไม่ สอดคล้อง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
7	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย ต้องมีการ ส่งเสริมและพัฒนา ระบบการนิเทศภายใน ให้มีความเข้มแข็ง	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.13	มากที่สุด	สอดคล้อง
8	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย ต้องสร้าง ความตระหนักในการ จัดประสบการณ์การ เรียนรู้ให้กับครู	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง
9	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย ต้องมีการ สื่อสาร สะท้อนคืน ข้อมูลให้กับครูและ บุคลากรในโรงเรียน เมื่อนำนโยบายไป ปฏิบัติ	4.90	5	0.10	4.68	2.23	1.23	มากที่สุด	สอดคล้อง
10	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย ต้อง สนับสนุนการนิเทศ จากภายนอก ควบคุม ไปกับการนิเทศชั้น เรียนพัฒนาระบบ นิเทศภายในโรงเรียน ให้เป็นรูปธรรม	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	ไม่ สอดคล้อง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
11	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย ต้อง สามารถนิเทศ ชั้นเรียน และให้คำแนะนำอย่าง เป็นกัลยาณมิตรแก่ครู โดยใช้การนิเทศแบบ การให้คำปรึกษา (Coaching) และการ เป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) เพื่อช่วย ให้ครูสามารถ แก้ปัญหาที่เกิดจาก การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง
12	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยและครุควรว มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share Knowledge) สามารถถ่ายทอด ความรู้ให้ซึ่งกันและกัน	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง
13	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยต้องเป็นผู้มี ความรู้ความเข้าใจ ในแผนการศึกษาชาติ การเปลี่ยนแปลงของ สังคม เศรษฐกิจทั้ง ระดับท้องถิ่นและ ระดับโลก	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
14	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยต้องมีการ นิเทศกำกับติดตาม อย่างใกล้ชิด ต่อเนื่อง มีการสรุปและรายงาน ผลการนิเทศ	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง
15	ผู้บริหารสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย ต้อง เสริมสร้างขวัญ และ กำลังใจให้ครูปฏิบัติ หน้าที่อย่างพึงพอใจ	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.18	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตาราง 5 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็น
ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า
(พ.ศ. 2560 – 2569) ทั้ง 15 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 15 ข้อ
คิดเป็น ร้อยละ 100

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบ 3 ด้านบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	ศึกษานิเทศก์ควรร่วมมือกับผู้บริหารสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัย ในการนำข้อมูล สารสนเทศหรือ ผลการวิจัยมาเป็นฐาน ในการนิเทศ	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
2	ศึกษานิเทศก์ควรได้รับการมอบอำนาจ (Authority) เพื่อให้การนิเทศกำกับติดตาม (Directing & Controlling) บรรลุ ตามนโยบายที่กำหนดไว้	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	ศึกษานิเทศก์ควรต้องเน้นบทบาทในการนำทฤษฎีลงสู่การปฏิบัติ	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	ศึกษานิเทศก์ต้องใช้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและห้องเรียนเป็นฐานในการนิเทศ	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	ศึกษานิเทศก์ต้องส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับครู	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	ศึกษานิเทศก์ควรสนับสนุนสื่อ และนวัตกรรมต่างๆ เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีคุณภาพ	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
7	ศึกษานิเทศก์ต้องใช้เทคนิคที่หลากหลายและอาจจะต้องมีการนิเทศเชิงลึกเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกัน	4.52	5	0.48	4.39	2.13	1.13	มากที่สุด	สอดคล้อง
8	ศึกษานิเทศก์จะมีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง
9	ศึกษานิเทศก์ต้องเปลี่ยนแนวคิดใหม่เนื่องจากปัจจุบันครูและผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถมากขึ้น ทั้งต้องพัฒนาตนเองให้ทันการเปลี่ยนแปลง นำเทคนิคการนิเทศใหม่ๆ มาใช้ เน้นการมีส่วนร่วม	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง
10	ศึกษานิเทศก์ต้องมีจิตวิทยาในการนิเทศ	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.18	มากที่สุด	ไม่ สอดคล้อง
11	ศึกษานิเทศก์ต้องมีคุณธรรมในการประกอบวิชาชีพ	4.90	5	0.10	4.68	2.23	1.23	มากที่สุด	สอดคล้อง
12	ศึกษานิเทศก์ต้องมีผลงานการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการนิเทศ	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
13	ศึกษานิเทศก์ต้องเป็น ผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถถ่ายทอด องค์ความรู้ในเรื่องที่ นิเทศได้เป็นอย่างดี แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary)	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง
14	ศึกษานิเทศก์ต้อง กระตุ้นครูให้มีจิต วิญญาณของความ เป็นครู	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง
15	ศึกษานิเทศก์ต้องเป็น ผู้รู้แบบอภิวิทยาการ (Trans disciplinary) มี ความเชี่ยวชาญ นิเทศ ได้อย่างมีคุณภาพ	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตาราง 6 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็น
ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า
(พ.ศ. 2560 – 2569) ทั้ง 15 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 13 ข้อ
คิดเป็นร้อยละ 86.66 และเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มาก จำนวน 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ
13.34

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบ 3 ด้านบทบาท หน้าที่ของครู

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo - Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ - Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	ครูในอนาคตควรมี ความรู้ ความสามารถ ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างลุ่มลึก ชัดเจน และมีความรู้ เกี่ยวกับนวัตกรรมทาง การศึกษาปฐมวัย ประกอบเพื่อการจัด ประสบการณ์การ เรียนรู้แบบบูรณาการ	4.48	5	0.52	4.36	2.12	1.12	มาก	สอดคล้อง
2	ครูต้องเป็นผู้จัดการ เปลี่ยนแปลง การจัด ประสบการณ์การ เรียนรู้ โดยการศึกษา หลักสูตร ออกแบบ การจัด การเรียนรู้ และวางแผนการจัด ประสบการณ์	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	ครูควรเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ต้องใช้สื่อ การวัด และประเมิน พัฒนาการให้เหมาะ กับผู้เรียน	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	ครูควรใช้วิจัยเป็นฐาน ในการพัฒนาการจัด ประสบการณ์การ เรียนรู้ โดยเน้นที่วิจัย ในชั้นเรียน (Classroom Action Research)	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
5	ครูในอนาคตต้อง ร่วมมือกันในสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อ พัฒนาการจัดการ เรียนรู้ที่เรียกว่า “เพื่อนผู้นิเทศ” โดยมีเป้าหมายเพื่อ เด็กปฐมวัย	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	ครูในโรงเรียนต้อง ร่วมกันคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาในการ จัดประสบการณ์การ เรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะ เป็นไปตามหลักการใช้ โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.18	มากที่สุด	สอดคล้อง
7	ครูในอนาคตต้อง ทำงานเป็นทีมร่วมกับ ศึกษานิเทศก์ โดย ร่วมมือกันสะท้อนผล (Reflect)	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง
8	ครูในสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยต้องมีการนิเทศ กันเองโดยสร้างระบบ การนิเทศ ภายในที่ เข้มแข็ง ในส่วนของครู นิเทศนั้นต้องเป็นที่ ยอมรับของเพื่อนครู โดยมีความโดดเด่น ด้านใดด้านหนึ่ง	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
9	ครูที่ประสบความสำเร็จมีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ต้องได้รับการส่งเสริมเพื่อเป็นต้นแบบให้เพื่อนครู	4.90	5	0.10	4.68	2.23	1.23	มากที่สุด	สอดคล้อง
10	ครูควรมีการเผยแพร่นวัตกรรมของครูให้กับเพื่อนครูมากขึ้น	4.52	5	0.48	4.39	2.13	1.13	มากที่สุด	ไม่ สอดคล้อง
11	ครูควรมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนำมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง
12	ครูต้องทันสมัยและเรียนรู้ตลอดเวลา	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง
13	ครูต้องมีคุณธรรมและมีความประพฤติที่ดี	4.48	5	0.52	4.36	2.12	1.12	มาก	สอดคล้อง

จากตาราง 7 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) ทั้ง 13 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 76.92 และเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มาก จำนวน 3 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 23.08

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบ 3 ด้านขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	การบริหารจัดการ หลักสูตรปฐมวัย เหมาะสมกับระดับ พัฒนาการของเด็ก สอดคล้องกับนโยบาย และแผนพัฒนาการ ศึกษาปฐมวัยของ ประเทศ	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	การจัดการเรียนรู้ของ ครู ได้แก่ การพัฒนา หลักสูตร การดำเนิน การจัดการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม ส่งเสริมพัฒนาการ การวัดและประเมินผล	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	การพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานด้วย วิธีการฝึกอบรม ครู ประจำการปฐมนิเทศ ครูใหม่และการ เลือกสรรบุคคล	4.90	5	0.10	4.68	2.23	1.23	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	การสนับสนุนเครื่องมือ สื่อและอุปกรณ์การ จัดการเรียนรู้ การ คัดเลือก จำแนก ทดสอบสื่อสำหรับครู	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
5	การพัฒนางาน สนับสนุนวิชาการ ได้แก่ การที่ผู้นิเทศ การศึกษามีการ สนับสนุนและพัฒนา งานวิชาการซึ่งเป็นงาน หลักของสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยโดยตรง และงานสนับสนุน วิชาการ	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.18	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	การดำเนินงานตาม นโยบาย มีการนิเทศ งานที่เกี่ยวข้องกับ นโยบายในการ ปฏิบัติงานของ หน่วยงานต้นสังกัด หรือของรัฐบาลเพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไป ตามนโยบายอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง
7	การใช้วิจัยเป็นฐานใน การนิเทศ (Research- Based Supervision)	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง
8	การใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อการนิเทศ	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
9	การสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทาง วิชาการทั้งภายในและ ต่างประเทศ	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง
10	การกำกับ ติดตาม (Monitoring) เป็นการ เก็บรวบรวมข้อมูลที่ แสดงให้เห็นว่า ได้มี การดำเนินการใน ขั้นตอนต่างๆ ของ กิจกรรมการนิเทศ ที่กำหนดไว้ การ จัดระบบติดตามและ ประเมินผลการนิเทศ	4.52	5	0.48	4.39	2.13	1.13	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตาราง 8 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็น
ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560
–2569) ทั้ง 10 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 9 ข้อ คิดเป็น
ร้อยละ 90.00 และเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มาก จำนวน 1 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบ 3 ด้านรูปแบบของการนิเทศการศึกษา

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	การนิเทศเป็นรายบุคคลเพื่อช่วยเหลือส่งเสริม หรือ พัฒนางานในหน้าที่ และงานสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	การนิเทศแบบรายกลุ่มเพื่อช่วยเหลือส่งเสริมหรือพัฒนา งานในหน้าที่และงานสนับสนุนการจัด ประสบการณ์ การเรียนรู้ให้มี คุณภาพมากยิ่งขึ้น	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	การนิเทศด้วยวิธีการ ให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากเอกสาร หรือสื่อต่างๆ ที่ผู้นิเทศ แจกให้หรือมอบหมาย ให้ไปค้นคว้ายังแหล่ง ค้นคว้าต่างๆ	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	การนิเทศโดยใช้ รูปแบบการนิเทศ การศึกษาแบบ หลากหลาย ทั้งเพื่อ การตรวจตรา	4.52	5	0.48	4.39	2.13	1.13	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
	การพัฒนา แบบ ควบคุมเชิงบริหารและ การนิเทศงานนโยบาย								
5	การนิเทศควรรใช้ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีหลากหลาย ประเภททั้งที่เป็น Soft ware และ Application เพื่อให้การนิเทศ สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงมากขึ้น	4.90	5	0.10	4.68	2.23	1.23	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	การนิเทศที่ใช้การวิจัย เป็นฐานเพื่อการพัฒนา	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	สอดคล้อง
7	การนิเทศแบบ เครือข่ายพัฒนา เน้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างเครือข่าย (Knowledge Management ; KM)	4.48	5	0.52	4.36	2.12	1.12	มาก	สอดคล้อง
8	การนิเทศตาม วัตถุประสงค์ ลักษณะ โครงการหรือจุดเน้น ของสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยแต่ละประเภท	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตาราง 9 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็น
ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า
(พ.ศ. 2560 - 2569) ทั้ง 8 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 7 ข้อ
คิดเป็นร้อยละ 87.50 และเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มาก จำนวน 1 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบ 3 ด้านเทคนิคการนิเทศ

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo - Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ - Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	ศึกษานิเทศก์ต้องใช้ สถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัย และห้องเรียน เป็นฐานในการนิเทศ โดยร่วมมือกับครูแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับ ใช้เทคนิคการบริหาร มาช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพการนิเทศ	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	ศึกษานิเทศก์ควร เลือกใช้เทคนิคหรือ วิธีการนิเทศให้ เหมาะสมกับผลการ วิจัยหรือความต้องการ ของครูหรือสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัย	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
3	ศึกษานิเทศก์ควรใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและใช้เครือข่ายออนไลน์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น Facebook, Line, Tango, Blog และการใช้ VDO Conference มาใช้ในการนิเทศมากขึ้น	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง
4	ศึกษานิเทศก์ควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายภายในภายนอก สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและเครือข่ายต่างประเทศมากขึ้น	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	ศึกษานิเทศก์ต้องส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมกับบริบทของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และถูกหลักวิชาการ	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	ศึกษานิเทศก์ต้องนำเทคนิคการนิเทศและนวัตกรรมร่วมสมัยมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้แก่ เทคนิคการนิเทศให้คำปรึกษา	4.57	5	0.43	4.43	2.14	1.15	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
	(Coaching Techniques) การจูงใจ การใช้ คำถามให้บุคคลค้นพบ วิธีการแก้ปัญหาด้วย ตนเอง การเสริมพลัง อำนาจ การนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coach) การนิเทศแบบ คลินิกการวินิจฉัยและ แก้ไขปัญหา การกำกับ ติดตาม (Monitoring)								
7	การเป็นวิทยากรให้ ความรู้สิ่งที่จะปฏิบัติ หรือเชิญวิทยากรอื่น มาช่วยให้ความรู้แก่ ผู้รับการนิเทศ	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง
8	ศึกษานิเทศก์ต้องมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครู จึงจะทำให้เกิดการ พัฒนาการจัดการ เรียนรู้ที่ดี โดยการ นิเทศแบบกัลยาณมิตร สร้างความเป็นมิตร คิดวางแผนร่วมกัน หมั่นติดตามเยี่ยมชม ผลการปฏิบัติร่วมกัน	4.43	5	0.57	4.32	2.11	1.11	มาก	สอดคล้อง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
9	ศึกษานิเทศก์ต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการนิเทศ อย่างสม่ำเสมอ สังเกต และรับฟังข้อมูล บ้อนกลับจากผู้รับการนิเทศ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ขึ้น อย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง มีการสรุป และรายงานผลการนิเทศนำผลกลับมา วิเคราะห์พัฒนา	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตาราง 10 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) ทั้ง 9 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 77.77 และเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มาก จำนวน 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 22.23

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ EDJR รอบที่ 3 ด้านการประเมินผลการนิเทศ

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
1	มีการกำหนดกิจกรรม การประเมินผลไว้ใน แผนการนิเทศ การศึกษา	4.90	5	0.10	4.68	2.23	1.23	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
2	มีการกำหนด ระยะเวลาในการ ประเมินผลไว้อย่าง ชัดเจน	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	มีการกำหนดบุคลากร เพื่อทำหน้าที่ ประเมินผลไว้อย่าง ชัดเจนและเหมาะสม	4.81	5	0.19	4.61	2.20	1.20	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	ครูปฐมวัยทราบและ เข้าใจรายละเอียดวางแผนการประเมินผล การนิเทศไว้เป็นอย่างดี	4.71	5	0.29	4.54	2.18	1.18	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	มีการประเมินผลการ ดำเนินงานตามปฏิทิน การปฏิบัติงานและ กิจกรรมที่กำหนด	4.52	5	0.48	4.39	2.13	1.13	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	มีการจัดให้ครูปฐมวัย มีส่วนร่วมในการ สรุปผลการประเมิน ทุกครั้ง	4.67	5	0.33	4.50	2.17	1.17	มากที่สุด	สอดคล้อง
7	มีการจัดทำรายงานผล การปฏิบัติงานตาม แผนการนิเทศ การศึกษาที่กำหนดไว้	4.62	5	0.38	4.46	2.15	1.16	มากที่สุด	สอดคล้อง

ข้อ	รายการ	Mdn	Mo	Mo – Mdn	Q ₃	Q ₁	IR (Q ₃ – Q ₁)	โอกาส ความ เป็นไปได้	ความ สอดคล้อง
8	มีการนำผลงานการ ประเมินไปใช้ในการ ปรับปรุงการ ปฏิบัติงานของครู ปฐมวัยให้มี ประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น	4.76	5	0.24	4.57	2.19	1.19	มากที่สุด	สอดคล้อง
9	มีการรวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินการ นิเทศการศึกษานำมา ประเมินทางเลือกใหม่	4.48	5	0.52	4.36	2.12	1.12	มาก	สอดคล้อง
10	มีการนำผลการ ดำเนินการนิเทศ การศึกษามาวิเคราะห์ หาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อการพัฒนา หรือ ปรับปรุงแก้ไข	4.86	5	0.14	4.64	2.21	1.22	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตาราง 11 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็น
ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของไทยในทศวรรษหน้า
(พ.ศ. 2560 – 2569) ทั้ง 10 ประเด็น โดยเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มากที่สุด จำนวน 9 ข้อ
คิดเป็น ร้อยละ 90.00 และเป็นข้อความที่เป็นไปได้ มาก จำนวน 1 ข้อ คิดเป็นร้อยละ
10.00